

Grundtvig-arkivet fasc.: 353.

Registreret af:KEBd. / 195 .

Evt. enhedens nr.: 353.2.

1. Titel el. kort indholdsangivelse:

Den Danske Høi-Skole og Ridder-Academiet i Soer.

Antal sider: ⁴ enkeltlæg, pagi-
nerede 13-16.

Antal blade: 1 r - 4 v2.

Format: kvart.

2. Papirsort (farve og evt. vandmærke): grågult, bikube, S & E.

7. Ms.' første linie: Efter mottovers (se under Indre kriterier): "Man skal, siger Ord-Sproget, "lære saalange Man le-
ver..."

3. Afmærkning (l. J. N. osv.): tre prikker og bølgestreg.

8. Ms.' sidste linie: "maa elskes ømt for ret at kiendes. Og duer nu selv jeg."

Ortografi:

9. Tryk el. benyttelse:

Utrykt.

5. Andre ydre kriterier: bindestreger (f.eks.: "Olde-Fædrene", "Skole-Tvang" osv.).

6. Indre kriterier (allusioner, citater m. m.): Motto-
vers: "Hvor Axel hviler/ I lyse Chor
..." osv. fra "Det Danske Fiir-Kløver"
(1836), jf. Bibl. nr. 563.
Se endvidere nedenfor.

10. Tidl. forskeres skønsmæssige datering(er):

...

11. Nr. i bibliografien:

...

Indholdsregest:

Efter mottoverset (se under Indre kriterier) erklærer Gr., at han i de sidste fem år har lært lige så meget, som i alle de forrige. Han vender sig imod "vore Fædres" opdragelsestanker, der bygger på en forkert "Menneske-Kundskab". Mennesket er trods arvesyndens realitet ikke bundfordærvet, og alt, hvad Vorherre gør ved os, "gaaer...i Grunden meget naturlig til" (1 v2). Gr. bekæmper på den anden side også dem, "der sige, at dette Liv er det Eneste... og at Menneske-Naturen er...aldeles ufordærvet" (ibid.). Gr. understreger, at han ikke har "Kirken" bag Øret, og at skolens mål er bestemt af hensynet til dette liv og udviklingen af "Menneske-Naturens ædlere Kræfter" (2 r). Ifølge "vore Fædre" var både latinskolen og almueskolen "Kirke-Skoler", hvis opgave var at uddanne henholdsvis prædikanter og tilhørere ved hjælp af latinsk grammatik og katekismus. Men lidet hjalp det; kirken blev stedse tomere. Og nu anråber folkestemmen majestæten om en skole for livet, for "Folke-Livet og Borger-Livet" (3 r2). Nu er gode råd dyre, og Gr. betvivler,

at det virkelig er "Folke-Stemmen", der har forlangt skoler "baserede" på strengthed og matematik; alene andragendets ordvalg er udansk.- Vil disse skoler mon lære folk at "tjene Brødet i deres Ansigts Sved"? (4 r2). Kundskaber er til ingen nytte for den, der ikke først er blevet fortrolig med sit modersmål.

Datering: Ms. synes at være foranlediget af provinsialstændernes andragende om en skole for livet, se Stændertidende 1835-36, sp. 844-885, jf. udtalelsen: "Men har ikke Folke-Stemmen erklæret sig for Borger-Skoler baserede paa Mathematiken med samme strænge Videnskabelighed som Latin-Skolens? Jeg kan ikke nægte at have læst noget Lignende i Stats-Raadets Forhandlinger..." (4 r). Ydre kriterier (papir, afmærkning, skrifttræk og emne) i forbindelse med motoverset (NB. Bibl. nr. 563 og Smaaskr. s. 56) taler for, at ms., ligesom fasc. 351.1, er et forarbejde til "Det Danske Fiir-Kløver" og er da antagelig blevet til i tiden februar-april 1836, se indholdsregesten for fasc. 351.1. - At første læg er pagineret "13" kunde tyde på, at nærværende ms. er en omarbejdelse af kapitlet "Kongens Ene-Magt og Folkets Stemme-Frihed" i fasc. 353.1. Dette afsnit pågegyndes læg 7 r, der ligesom læg 1 r i nærværende ms. er pagineret "13". (NB. endvidere de enslydende ydre kriterier). -